

اعلام آمادگی سران اجلاس خزر بر گسترش همکاری های منطقه ای و بین المللی

روسای جمهور ششمین اجلاس سران خزر برای حفظ امنیت و ثبات منطقه ای، تقویت همکاری اقتصادی سوئدمنند متقابل، تامین امنیت محیط زیست، توسعه روابط فرهنگی، بشردوستانه و علمی و سایر مسایل همکاری ابراز آمادگی کردند.

آران نیوز - ششمین اجلاس سران خزر عصر امروز (چهارشنبه) با شرکت الهام علی یف، رئیس جمهوری آذربایجان، سید ابراهیم رئیسی، رئیس جمهوری اسلامی ایران، قاسم ژومارت توکایف، رئیس جمهوری قزاقستان، ولادیمیر پوتین، رئیس جمهور فدراسیون روسیه و سردار بردی محمدوف، رئیس جمهور ترکمنستان در تاریخ ۸ تیر ۱۴۰۱ (۲۹ ژوئن سال ۲۰۲۲) در شهر عشق آباد برگزار شد.

روسای جمهور در فضایی دوستانه و آکنده از اعتماد، مهمترین موضوعات همکاری پنج جانبه در دریای خزر و همچنین مسائل مبرم منطقه ای و بین المللی مورد علاقه طرف ها را مورد بررسی قرار دادند.

روسای جمهور ۵ کشور ساحلی دریای خزر بر اهمیت تصمیمات اجلاس های سران خزر که در عشق آباد (سال ۲۰۰۲)، تهران (سال ۲۰۰۷)، باکو (سال ۲۰۱۰)، آستراخان (سال ۲۰۱۴) و آکتائو (سال ۲۰۱۸) برگزار شدند تاکید و بر لزوم اجرای موثر آن ها اشاره نمودند.

روسای جمهور، اهمیت امضاء کنوانسیون وضعیت حقوقی دریای خزر مورخ ۱۲ آگوست ۲۰۱۸ را مهم ارزیابی کردند و به ظرفیت بالای تعامل همه جانبه اشاره و سطح همکاری کشور های حاشیه خزر را مثبت ارزیابی کردند.

روسای جمهور ضمن تایید پایبندی به اصول و موازین منشور سازمان ملل متحد و حقوق بین الملل، با توجه به نقش فزاینده منطقه دریای خزر در جهان، برای حفظ امنیت و ثبات منطقه ای، تقویت همکاری اقتصادی سوئدمنند متقابل، تامین امنیت محیط زیست، توسعه روابط فرهنگی، بشردوستانه و علمی و سایر مسایل همکاری ابراز آمادگی کردند.

روسای جمهور بار دیگر تایید نمودند که فعالیت کشور های حاشیه خزر در دریای خزر بر اساس اصول ذیل انجام خواهد شد:

۱. احترام به حاکمیت، تمامیت ارضی، استقلال و برابری حاکمیت دولت ها، عدم توسل به زور یا تهدید به زور، احترام متقابل، همکاری و عدم مداخله در امور داخلی یکدیگر؛
 ۲. استفاده از دریای خزر برای مقاصد صلح آمیز، تبدیل آن به منطقه صلح، حسن همجواری، دوستی و همکاری و حل کلیه مسائل مرتبط با دریای خزر از طرق مسالمت آمیز؛
 ۳. تضمین امنیت و ثبات در منطقه دریای خزر؛
 ۴. تضمین موازنه پایدار تسلیحات کشور های ساحلی در دریای خزر، توسعه توانایی های نظامی در حدود کفاف معقول با توجه به منافع همه کشور های ساحلی، بدون لطمه به امنیت یکدیگر؛
 ۵. رعایت تدابیر اعتمادساز توافق شده در زمینه نظامی بر اساس روح پیش بینی پذیری و شفافیت در راستای مساعی مشترک جهت تحکیم امنیت و ثبات منطقه ای، از جمله طبق معاهدات بین المللی منعقد شده بین کلیه کشور های ساحلی؛
 ۶. عدم حضور نیرو های مسلحی که به کشور های ساحلی تعلق ندارند در دریای خزر؛
 ۷. در اختیار قرار ندادن قلمرو خود توسط هریک از کشور ساحلی به سایر دولت ها برای ارتکاب تجاوز و انجام سایر اقدامات نظامی علیه هر کدام از کشور ساحلی؛
 ۸. آزادی دریانوردی در خارج از آب های سرزمینی هر کشور حاشیه خزر منوط به رعایت حقوق حاکمه و انحصاری کشور های ساحلی و رعایت مقررات مربوطه وضع شده توسط آن ها در مورد فعالیت های مشخص شده توسط کشور های ساحلی؛
 ۹. تضمین ایمنی دریانوردی؛
 ۱۰. حق دسترسی آزاد از دریای خزر به سایر دریا ها و اقیانوس جهانی و بالعکس، بر اساس اصول و موازین عموماً شناخته شده حقوق بین الملل و توافقات بین طرف های ذیربط با در نظر گرفتن منافع مشروع طرف ترانزیت به منظور ارتقاء تجارت بین المللی و توسعه اقتصادی؛
 ۱۱. دریانوردی در، ورود به و خروج از دریای خزر به طور انحصاری توسط کشتی های تحت پرچم یکی از کشور های ساحلی؛
 ۱۲. اعمال موازین و قواعد مورد توافق مربوط به تکثیر و تنظیم استفاده از منابع زنده آبی مشترک؛
 ۱۳. مسئولیت کشور ساحلی آلوده کننده در قبال خسارت وارده به سامانه بوم زیستی دریای خزر؛
 ۱۴. حمایت از محیط زیست دریای خزر، حفاظت، احیاء و استفاده معقول از منابع زنده آن؛
 ۱۵. تسهیل تحقیقات علمی در زمینه بوم شناسی، حفاظت و استفاده از منابع زنده دریای خزر؛
 ۱۶. آزادی پرواز های عبوری توسط هواپیما های غیرنظامی طبق مقررات سازمان بین المللی هواپیمایی کشوری؛
 ۱۷. انجام تحقیقات علمی دریایی در خارج از آب های سرزمینی هر کشور ساحلی طبق موازین حقوقی مورد توافق کشور های ساحلی، منوط به رعایت حقوق حاکمه و انحصاری کشور های ساحلی و رعایت قواعد مربوطه وضع شده توسط آن ها در مورد انواع معینی از پژوهش ها.
- روسای جمهور بر اهمیت فعالیت گروه کاری مقامات عالیترتبه در مورد مسایل دریای خزر به صورت منظم و به منظور بررسی ابعاد مختلف همکاری و هماهنگی توافق اسناد پنج جانبه تاکید نمودند.
- وظیفه اولویت دار روند مذاکرات خزر، توافق هرچه سریعتر پیش نویس موافقتنامه روش تعیین خطوط مبداء مستقیم در دریای خزر در قالب پنج جانبه می باشد.
- به منظور ارتقاء کارایی همکاری خزر و هماهنگی تعامل در چارچوب سازوکار های پنج جانبه بخشی، وزرای امور خارجه دیدار ها و مذاکراتی که در جریان آن ها مسائل توسعه، تمهید، بهینه سازی همکاری پنج جانبه در دریای خزر، تکامل قالب های آن، تدوین تدابیر توافق شده برای اجرای تصمیمات، آماده سازی دستورکار و فهرست اسناد نهایی اجلاس های سران خزر و همچنین سایر مسایل مورد علاقه متقابل مورد بررسی قرار خواهند داد را به صورت منظم برگزار می نمایند.
- روسای جمهور از فرآیند شکل گیری مبانی حقوقی همکاری کشور های حاشیه خزر ابراز رضایت کردند و ضرورت ادامه فعالیت در این مسیر را خاطر نشان کردند.

روسای جمهور بر اهمیت تسریع فرایند توافق پیش نویس اسناد پنج جانبه در حال تدوین فعلی در جهت توسعه مبانی حقوقی همکاری در خزر و همچنین ادامه رایبزی ها در خصوص بررسی مسائل مرتبط با اجرای موافقتنامه های امضاء شده قبلی اشاره نمودند.

روسای جمهور نظر واحد دارند که یکی از وظایف مهم کشور های حاشیه خزر در مرحله فعلی، انسجام روزافزون تلاش ها برای پیشگیری از وضعیت اضطراری بهداشتی و اپیدمیولوژیک و واکنش به شیوع بیماری های عفونی است. در همین راستا، با رضایت عنوان شد، کشور های حاشیه خزر حمایت متقابل نموده و در شرایط سخت ناشی از پاندمی کرونا ابراز همبستگی می نمایند.

اهمیت تقویت روابط اقتصادی و فناورانه بین کشور های حاشیه دریای خزر، نقش اولین همایش اقتصادی خزر که در ۱۱-۱۲ اگوست سال ۲۰۱۹ در ترکمن باشی برگزار شد و بستر مهمی برای بررسی مسایل اقتصادی با مشارکت گسترده دولت ها، نهاد های بین المللی، محافل تجاری و جوامع علمی بود، مورد توجه قرار گرفت. پیشنهاد برگزاری دومین همایش اقتصادی خزر در فدراسیون روسیه نیز مورد حمایت واقع شد.

روسای جمهور علاقمندی به گسترش تعامل کشور های حاشیه خزر در بخش انرژی را تأیید نمودند.

روسای جمهور از لازم الاجرا شدن موافقتنامه همکاری بین دولت های کشور های حاشیه خزر در زمینه حمل و نقل منعقد در تاریخ ۱۲ اگوست سال ۲۰۱۸ در آکتائو استقبال کردند. پایبندی به تعهدات پذیرفته شده در زمینه حفظ محیط زیست دریایی دریای خزر مورد تأیید قرار گرفت.

پیشنهاد برگزاری ششمین اجلاس طرف های کنوانسیون چارچوبی برای حفاظت از محیط زیست دریایی دریای خزر مورخ ۴ نوامبر ۲۰۰۳ (کنوانسیون تهران) تا پایان سال ۲۰۲۲ در جمهوری آذربایجان مورد حمایت قرار گرفت.

روسای جمهور با خرسندی خاطر نشان نمودند که توسعه فعال همکاری جامع سودمند متقابل پنج جانبه و تقویت روابط دوستی، حسن همجواری که دارای ریشه های عمیق تاریخی است، پاسخگوی منافع اساسی ملل کشور های منطقه بوده و در جهت صلح و امنیت می باشد.

روسای جمهور خاطر نشان کردند دریای خزر دریای صلح، توافق، حسن همجواری و همکاری ثمربخش بین المللی است. به اهمیت تعامل در زمینه نظامی در دریای خزر اشاره گردید.

روسای جمهور پیشبرد روند مذاکرات درمورد توافق پیش نویس موافقتنامه در خصوص اقدامات اعتمادساز در زمینه فعالیت های نظامی در دریای خزر که باعث تضمین امنیت و ثبات، برقراری موازین و مقررات تعامل بین کشور های حاشیه خزر در زمینه نظامی مطابق با اصول کنوانسیون وضعیت حقوقی دریای خزر خواهد شد، ابراز نمودند.

ماهیت منظم اجلاس سران خزر امکان تعیین اولویت های همکاری در دریای خزر، توسعه منطقه ای و تدوین رویکرد های مشترک در جهت تحقق اهداف مورد نظر را فراهم می کند. همچنین ابراز تمایل شد در آینده نیز از عرف برگزاری اجلاس سران کشور های حاشیه خزر حمایت شود.

از ترکمنستان به خاطر سطح عالی برگزاری ششمین اجلاس سران خزر و مهمان نوازی، تشکر و قدردانی به عمل آمد.

هفتمین اجلاس سران خزر در زمان توافق شده در جمهوری اسلامی ایران برگزار خواهد شد.

شهر عشق آباد، ۲۹ ژوئن سال ۲۰۲۲

منبع : خبرگزاری صدا و سیما